

(In)formateur PS2023

Arnhem, maart 2023

Kenmerk

Betreft

De verbindende kracht van sport en bewegen inzetten voor een sterke provincie

Geachte (in)formateur,

Sport en sportief bewegen zijn van grote waarde bij de aanpak van opgaven waar uw provincie en de Nederlandse samenleving voor staan. In deze brief geven we graag aan hoe we de maatschappelijke waarde van sport optimaal kunnen benutten. Met het oog op uw belangrijke opdracht in het kader van de totstandkoming van het coalitieakkoord van uw provincie, hopen wij u met deze informatie van dienst te zijn.

Investeren in sport en bewegen levert maatschappelijke rendement op

Als bovenregionaal regisseur heeft de provincie een cruciale rol om de kracht van sport en bewegen effectief te (laten) verzilveren. De provincie is verbinder van nationaal en lokaal beleid en aanjager van bestuurlijke samenwerking tussen de verschillende overheidslagen. Dat vraagt om gerichte beleidskeuzes en soms concrete investeringen. Die zijn het waard: de landelijke Social Return On Investment (SROI) van sport en bewegen is hoog. De maatschappelijke opbrengsten van sport en bewegen zijn 2,7 keer hoger dan de kosten. Dit betekent dat er voor de maatschappij sprake is van meerwaarde van investeren in sport en bewegen.

Op verzoek van het Sportcampagneteam NL heeft Kenniscentrum Sport & Bewegen provinciale infographics gemaakt die per provincie een beeld geven van het gemiddelde van alle gemeentelijke SROI's en de sport-, beweeg- en gezondheidscijfers. In vrijwel alle provincies ligt het maatschappelijk rendement rond het landelijk niveau, en soms zelfs hoger. De infographic geeft een beeld hoe de provincie ervoor staat ten opzichte van het landelijke gemiddelde wat betreft de sport- en beweeginfrastructuur, gezondheid en sport- en beweegdeelname. En het geeft inzicht in wat in de provincie belangrijk is om aandacht aan te geven en in te investeren.

U kunt een infographic met het gemiddelde van alle gemeenten in uw provincie en een toelichting hierop opvragen bij [Kenniscentrum Sport & Bewegen](#)

Vereniging Sport en Gemeenten

De provincie als regisseur van de duurzame sport-, beweeg- en leefomgeving

Sport en sportief bewegen beperkt zich niet alleen tot traditionele sportaccommodaties. Juist in de openbare ruimte zoeken steeds meer sporters hun plek, maar is er ook steeds meer concurrentie bij het gebruik van de beschikbare vierkante meters. Dit vraagt om regie van de provincie om de openbare ruimte – met name natuurgebieden – op een duurzame manier toegankelijk te houden voor de verschillende gebruikers. Bij het beoordelen van plannen voor het herinrichten van de openbare ruimte, kan de provincie een belangrijke rol nemen door kaders te stellen voor inclusieve, duurzame sport- en sociale voorzieningen.

Sportvastgoedplan inzetten voor o.a. verduurzaming

Waar het gaat om bovenlokale sportvoorzieningen, is de provincie de aangewezen partij om de lijnen in het veld uit te zetten. Accommodaties voor topsport, buitensport of met een regionale functie zoals zwembaden en kunstijsbanen, zijn voor de meeste gemeenten niet alleen te realiseren. Door het opstellen van een strategisch sportvastgoedplan kan de provincie haar rol op dit gebied optimaal invullen.

Verduurzaming van maatschappelijk vastgoed, specifiek voor sportaccommodaties, zoals zwembaden en kunstijsbanen, levert aantrekkelijke concrete resultaten, waar inmiddels goede provinciale voorbeelden van zijn.

Strategisch vastgoedplan topsporttrainingsaccommodaties

De betrokkenheid van de provincie is onmisbaar als het gaat om de bovenlokale accommodaties die benut worden als topsporttrainingslocatie. Om de Nederlandse topsportambities te kunnen blijven realiseren, zijn ook in de (nabije) toekomst accommodaties van topniveau nodig. In een strategisch vastgoedplan, specifiek voor dit doel, hebben NOC*NSF, de VSG en het ministerie van VWS vraag en aanbod op de (middel)lange termijn al in kaart gebracht. Hierin is een lange termijnplanning vastgelegd voor de (ver)bouw van sportaccommodaties die mede worden benut als trainingslocatie voor topsport- en opleidingsprogramma's. Vanuit verschillende beleidsterreinen is het voor de provincie mogelijk deze accommodaties te ondersteunen met lange termijn investeringen, waarbij afspraken worden gemaakt over de jaarlijkse exploitatiekosten en inkomsten. Met een gecoördineerde financieringsaanpak realiseren we op deze wijze gezamenlijk optimale condities voor talenten in de regio!

Aanvoerder in het sociale sport- en beweegdomein

Ook als het gaat om de sociale dimensie van sport en bewegen, spelen er bovengemeentelijke uitdagingen. Denk bijvoorbeeld aan aangepast sporten. Voor iedereen, ongeacht beperking of achtergrond, zou er een passend sport- en sportief beweegaanbod moeten zijn. Helaas kunnen sporters met een beperking lang niet altijd in hun eigen woonplaats terecht. De provincie kan vanuit haar rol, samen met gemeenten, een goede spreiding van het aanbod bewerkstelligen, waardoor voor alle inwoners toegang tot sport en sportief bewegen gewaarborgd is.

Sociaal rendement wordt in ruime mate gerealiseerd met sportevenementen. Organisatoren hebben te maken de complexiteit van vergunningsaanvragen (mede ten gevolge van stikstof) en hebben behoefte aan regionale afstemming. Provincies kunnen vanuit hun regierol die regionale afstemming bieden, vanuit één loket. Ook met het investeren in topsportevenementen draagt de provincie bij aan een positief sport- en sportief beweegklimaat.

Topsportevenementen laten zich uitstekend verbinden met de maatschappelijke agenda van de provincie. Een goed voorbeeld hiervan is het WK Volleybal voor vrouwen in Gelderland – najaar 2022 – dat onder andere succesvol gekoppeld werd aan ruim 400 breedtesportactiviteiten, de aanleg van 39 netsportvelden en een programma rond gezonde en duurzame voeding.

In het kort: waarom als provincie investeren in sport en sportief bewegen?

- *Investerings in sport en sportief bewegen verdienen zich terug in maatschappelijk rendement (vraag de infographic voor uw provincie op bij [Kenniscentrum Sport & Bewegen](#))*
- *Sport en sportief bewegen zijn essentieel voor de vitaliteit van de Nederlandse bevolking. Slechts 50% van de Nederlanders voldoet aan de beweegrichtlijnen.*
- *Tweedeling m.b.t. bewegen neem toe: meer beweegarmoede in lage SES-gebieden.*
- *Sturing op gebiedsinrichting sportvoorzieningen: bij uitstek een rol voor de provincie*

In de bijlagen treft u een aantal concrete suggesties aan voor het provinciaal beleid op het gebied van sport en sportief bewegen.

Vanwege het belang dat wij aan de maatschappelijke betekenis van sport en sportief bewegen hechten, zenden we deze brief parallel aan een aantal leden van uw Provinciale Staten en publiceren we de inhoud op onze website.

Wij wensen u veel succes met uw belangrijke en uitdagende opdracht in de komende weken.

Mede namens de sportbonden en onze sportpartners,

Met vriendelijke groet,

Anneke van Zanen

Voorzitter NOC*NSF

Marc van den Tweel

Algemeen directeur NOC*NSF

Bijlagen

Bijlage: naar een sterke provincie in 2027 met de kracht van sport en sportief bewegen

Bijlage: input voor de provinciale sportparagraaf of provinciale paragrafen met sport.

